

EMEKLİLİK GÖZETİM MERKEZİ ÇALIŞMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Kurum tarafından görevlendirilen emeklilik gözetim merkezinin kuruluş, teşkilat, yönetim ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 20/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
 - Emeklilik gözetim merkezi: Kurum tarafından Kanunun 20/A maddesi uyarınca görevlendirilen tüzel kişiyi,
 - Fon: Emeklilik yatırım fonunu,
 - Kanun: 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,
 - Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına bireysel emeklilik hesabı açılan gerçek kişiyi,
 - Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
 - Şirket: Kanuna göre kurulan emeklilik şirketini,
 - Yönetim Kurulu: Emeklilik Gözetim Merkezi Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat Yapısı

Emeklilik gözetim merkezi

MADDE 4 – (1) Kurum, özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş bir tüzel kişiyi Kanunun 20/A maddesinde sayılan kamusal faaliyetleri yerine getirmek üzere emeklilik gözetim merkezi olarak görevlendirir.

(2) Emeklilik gözetim merkezinin sermayesinin en az yüzde elli birinin şirketlere ait olması ve her şirketin eşit hisseye sahip bulunması zorunludur. Emeklilik gözetim merkezinin hisseleri nama yazılıdır.

(3) Hisse devralmak suretiyle veya yapılacak sermaye artışı ile yeni hisseler ihdas edilmesi yoluyla emeklilik gözetim merkezine ortak olunur. Hisse devri emeklilik gözetim merkezi ana sözleşmesinde belirlenen usullere göre yapılır.

Ana sözleşme

MADDE 5 – (1) Emeklilik gözetim merkezinin ana sözleşmesinde ve ana sözleşme değişikliklerinde Kurumun uygun görüşü aranır. Kurum tarafından uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurul gündemine alınamaz ve görüşülemez. Kurumun uygun görüşü olmaksızın ana sözleşme değişiklikleri Ticaret Siciline tescil edemez.

Yönetim Kurulu ve teşkilat

MADDE 6 – (1) Yönetim Kurulu, emeklilik gözetim merkezinin yönetim ve temsil organıdır. Yönetim kurulu, Bakanlıkça atanan bir temsilci, Kurum tarafından atanan bir temsilci, diğer hissedarların seçtiği birer temsilci ve emeklilik gözetim merkezi genel müdüründen oluşur.

(2) Bakanlık ve Kurum temsilcilerinin asgari on yıl kamu hizmetine ve bireysel emeklilik alanında deneyime sahip olması gerekir. Diğer hissedarları temsil eden Yönetim Kurulu üyelerinin, temsil ettikleri kurum veya kuruluşlarda yönetim kurulu üyesi veya genel müdür unvanlarından birini taşıması gerekir.

(3) Yönetim Kuruluna Kurum temsilcisi başkanlık eder.

(4) Yönetim Kurulu üyelerinin, temsil ettikleri kurum veya kuruluşlardaki görevlerinden ayrılmaları durumunda bu kişilerin Yönetim Kurulu üyeliği sona erer.

(5) Emeklilik gözetim merkezi genel müdürü, Yönetim Kurulu üyelerinin önerdiği aday veya adaylar arasından, Kurumun uygun görüşü alınarak yönetim kurulunca atanır.

(6) Genel müdür ve varsa genel müdür yardımcılarının, bireysel emeklilik mevzuatı uyarınca şirket genel müdür ve genel müdür yardımcılarında aranan nitelikleri taşıması gerekir.

(7) Genel müdür, ilgili mevzuat ve Kurum tarafından emeklilik gözetim merkezine verilen gözetim görevleri bakımından Kuruma karşı sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görevler ve Çalışma Esasları

Günlük gözetim ve denetim

MADDE 7 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, şirketlerin ve bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin veri tabanı esaslı günlük gözetim ve denetiminin Kurum tarafından yapılabilmesini teminen aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Kurum tarafından yapılacak gözetim faaliyetleri için gerekli altyapıyı oluşturur, şirketlerden gözetime esas verileri toplar, veri tabanı kayıtlarını konsolide eder, bu kayıtları elektronik ortamda saklar, standart bir veri tabanı desenine dayalı bireysel emeklilik sistemi elektronik veri ambarını oluşturur ve depolanan verilerin güvenliğini sağlar. Standart hale getirilmiş verileri belirlediği yazılım unsurları ile sorgulayarak katılımcının bireysel emeklilik hesabı ile ilgili bilgileri şirket kayıtlarına paralel olarak üretmeyi sağlar.

b) Şirketlerin gözetime esas verilerini, Kurum tarafından belirlenen esaslara göre, güvenli hatlar üzerinden, tahsis ettiği elektronik alanlara şirketlerce verilerin yüklenmesi suretiyle toplar.

c) Bireysel emeklilik hesaplarına ilişkin iş ve işlemlerin gözetimini, bireysel emeklilik sistemi elektronik veri ambarına gün sonu itibarıyla şirketlerce iletilen veriler üzerinden, bireysel emeklilik mevzuatında tanımlanmış esaslara, emeklilik sözleşmelerine ve emeklilik planlarına uygunluğunu sınavan yazılım temelli doğrulama kuralları ile gerçekleştirir. Doğrulama kuralları ile kontrol edilecek parametreleri şirketlere bildirir.

ç) Şirketlerin gözetime esas verilerinin mali tablolardaki veriler ile tutarlılığının kontrol edilmesi amacıyla Kurum tarafından uygun görülen yöntemlerle mali tablolardaki ilgili verileri toplar ve konsolide eder. Bu veriler arasındaki tutarsızlıkları Kuruma raporlar.

d) Kurum tarafından istenen bilgilerle sınırlı kalmak kaydıyla, gerektiğinde şirketin veri tabanı kayıtlarına erişip kaynakta doğrulama işlemi yapabilir. Bu işlemi, güvenli hatlar üzerinden şirketin veri tabanına veya bu amaçla özel olarak hazırlanmış ara birimler üzerinden ayna veri tabanına veyahut söz konusu veri tabanının uygun bir elektronik görünümüne erişerek gerçekleştirir.

e) Verimli iletişim ve gözetimin sağlanmasını teminen, iletişim protokolü ve benzeri teknik uygulama esaslarında yapılması gereken değişiklikler hakkında Kuruma bilgi verir.

f) Kurum tarafından belirlenen esaslara göre Devlet katkısı iş ve işlemlerinin yürütülmesini sağlar.

g) Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre, ihtiyaç duyulan verileri almak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar ve işveren, çalışan veya şirketlerin kullanımına yönelik ortak platformlar kurar.

ğ) Fonlara ilişkin Kanun, ilgili mevzuat ve Kurumun tevdi edeceği görevler kapsamında iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlar.

Katılımcı bilgilerinin saklanması

MADDE 8 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, şirketlerce gönderilen katılımcı bilgileri ile emeklilik sözleşmesi bilgilerini elektronik ortamda saklar. Birikimler ile yatırım hareketlerinin takibini katılımcı bazında yapar ve katılımcılara ait bireysel emeklilik hesaplarının ve fonların konsolidasyonunu gerçekleştirir.

(2) Kurum tarafından görev verilmesi durumunda, şirketler arası aktarım ve benzeri hususlardaki taleplerin sonuçlandırılmasını temin eder.

Gözetim raporları

MADDE 9 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, Kurum tarafından uygun görülen metot ve biçimde gözetim raporları hazırlar ve güvenli hatlar üzerinden Kuruma iletir. Şirketlerin faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında mevzuata aykırı olduğu tespit edilen uygulamaları Kuruma bildirir.

Bireysel emeklilik araçlarına ilişkin işlemler

MADDE 10 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, bireysel emeklilik araçları siciline ve bireysel emeklilik araçları sınavına ilişkin işlemleri yürütür.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, bireysel emeklilik araçlarına ve şirketlerin personeline yönelik, yerinde veya uzaktan elektronik ortamda eğitim sunabilir, deneme sınavları yapabilir.

(3) Emeklilik gözetim merkezi, bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu izler, performanslarını ölçer ve sonuçlarını Kuruma raporlar.

(4) Bireysel emeklilik araçları hakkında Kurum tarafından yürütülen disiplin işlemlerinde, ilgili mevzuat kapsamında verilen görevleri yerine getirir.

İstatistikî analizler

MADDE 11 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, istatistikî analizlere yönelik aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

a) Topladığı verilerle ileriye yönelik modelleme ve analizler yapar, bireysel emeklilik sisteminin güvenilir ve şeffaf bir şekilde işletilmesini teminen gerekli önerilerde bulunur.

b) Katılımcılara ait demografik parametreleri sürekli ölçüm prensibi ile izler, yıllık gelir sigortası ile mortalite ve morbidite tabloları dahil olmak üzere aktüeryal tablolar üretir.

c) Kurumun talebi halinde veya şirketlerden ya da Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğinden talep gelmesi durumunda ise Yönetim Kurulunun uygun görmesi kaydıyla, güncel veya ileriye yönelik standart ürün karlılık testleri hazırlar, mevzuat değişikliklerinin sektöre etkisine ve bireysel emeklilik sisteminin geliştirilmesine yönelik gerekli projeksiyon, veri analizi ve anket çalışmaları yapar.

Emeklilik planları

MADDE 12 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, günlük gözetim ve kamunun bilgilendirilmesi amacıyla, şirketlerin emeklilik planlarının ve sözleşme dâhilinde sağlanan her türlü ek faydaların kaydını tutar. Emeklilik planlarının, günlük gözetime uygunluğunun sağlanmasını teminen gerekli teknik kontrolleri yapar ve sonuçlarını Kuruma raporlar.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, uygulamaya konulmadan önce, şirket ile birlikte, onaylı emeklilik planının günlük gözetime uygunluğuna ilişkin test çalışmalarını yürütür. Test çalışmaları sonucunda doğrulama kurallarına ilişkin sağlanan mutabakat Kuruma bildirilir.

Teknik altyapının uygunluğunun sınanması

MADDE 13 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, emeklilik faaliyet ruhsatı başvurularında şirketlerin teknik altyapılarının günlük gözetim ve denetime uygunluğunu sınar ve buna ilişkin hazırladığı raporu Kuruma gönderir. Kurum tarafından görev verilmesi halinde, faaliyetine devam eden şirketlerin teknik altyapılarına ilişkin sınama ve değerlendirme işlemlerini de yürütür.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, bireysel emeklilik sistemine ilişkin günlük gözetime esas veri iletiminde aksama olmaması için şirketlerin teknik altyapı eksikliklerinin giderilmesine yönelik gerekli uyarılarda bulunur. Süreklilik arz eden aksaklıkları Kuruma bildirir.

Bilgilendirme ve şikayetler

MADDE 14 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, tarafsızlık ilkesine uygun olarak kamunun, şirketlerin ve katılımcıların bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapar, şikayetleri değerlendirir. Bilgilendirme kapsamında aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

a) Bireysel emeklilik sistemine ve şirketlere ilişkin yaptığı istatistikî çalışmaların sonuçları hakkında kamuoyunu bilgilendirir.

b) Bireysel emeklilik sisteminin işleyişine, emeklilik planlarına, bireysel emeklilik araçları siciline, fonlara ve benzeri konulara ilişkin olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde tarafları bilgilendirir. Eksik ve yanlış bilgilendirmeden kaynaklanabilecek hatalı uygulamaların tespitine yönelik kontrol sistemleri oluşturabilir. Bu işlemleri, bünyesindeki çağrı merkezi veya diğer iletişim araçlarını kullanarak yapabilir.

c) Ticari sırların ihlal edilmemesi kaydıyla, şirketlerin talebi üzerine özel bilgi raporları üretebilir, bu raporların bir örneğini eş zamanlı olarak Kuruma gönderir.

ç) Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre katılımcılara ait konsolide edilmiş sözleşme ve birikim bilgilerini sunabilir.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, yazılı veya kayda alınmış olma koşuluyla sözlü şikayetleri tarafsız olarak inceler ve değerlendirmelerde bulunur; inceleme için gerekli bilgi ve belgeleri ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan talep edebilir. Gerekli görülmesi halinde şikâyet doğrultusunda Kurumu bilgilendirir.

(3) Emeklilik gözetim merkezi, katılımcıların bilgi taleplerinde, bilgilendirme faaliyetlerinin güvenli olarak yapılabilmesi amacıyla katılımcı kimliğinin doğrulanmasını sağlayacak bilgi ve belgeleri isteyebilir.

(4) Emeklilik gözetim merkezi, katılımcılar, bireysel emeklilik araçları, ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşlar ile doğrudan veya dolaylı iletişim kurarak anket, inceleme, araştırma ve benzeri çalışmalar yapabilir.

Bireysel emeklilik sisteminin tanıtımı ve uluslararası kurumlarla ilişkiler

MADDE 15 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, kamu yararına yönelik olarak ve bireysel emeklilik sisteminin tanıtımı ve geliştirilmesi amacıyla yapılacak ortak faaliyetlerin organizasyonunu yürütebilir.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, Kurum tarafından uygun görülmesi halinde, faaliyet konusuna ilişkin olarak yurt içinde veya yurt dışında ilgili kuruluşlar ile ilişkiler kurar, yurt içinde veya yurt dışında kurulmuş veya kurulacak organizasyonlara üye olur, teknik bilgi değişimi yapar; toplantı, panel ve eğitim programları düzenler.

Diğer görevler

MADDE 16 – (1) Emeklilik gözetim merkezi, Kurum tarafından görev verilmesi halinde, hayat sigortaları ve diğer sigorta branşlarında gözetim altyapısını oluşturur ve işletir; bu sigorta branşlarına ilişkin teknik altyapı sınama ve değerlendirme işlemlerini yürütür.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, hayat ve diğer sigorta branşları ile bu branşlarda faaliyet gösterecek araçlara yönelik olarak, Kurum tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

(3) Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre, bireysel emeklilik sisteminin iş ve işleyişindeki gerekli operasyonları yürütmek için konusuna göre tüm kamu ve özel kurum ve kuruluşlarıyla ilgili veri paylaşımı protokollerine taraf olarak gerekli veri entegrasyonunu gerçekleştirir.

(4) Üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketinin emekliliğe yönelik faaliyetleri kapsamında Kurum tarafından tevdi edilen görevleri yerine getirir.

(5) Kanun ve ilgili mevzuat ile tevdi edilen görevler ile Kurumun tevdi edeceği diğer görevlerin yürütülmesini sağlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Mali katkı ve ücretlendirme

MADDE 17 – (1) Şirketler emeklilik gözetim merkezinin yeterli mali güce sahip olmasını teminen, gereken mali katkıyı hisseleri oranında sağlar.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, sunduğu hizmetler karşılığında alacağı ücretleri, maliyet unsurlarını ve mali yeterliliğini göz önünde bulundurarak belirler. Bir sonraki takvim yılında uygulanması öngörülen ücret tarifeleri her yılın Aralık ayı sonuna kadar Kuruma gönderilir. Gerekli hallerde, ücret tarifeleri Kuruma bilgi vermek kaydıyla yıl içinde değiştirilebilir.

(3) Emeklilik gözetim merkezi, yaptırması halinde bağımsız denetim raporunu ve yıllık faaliyet raporunu Kuruma gönderir.

Bilgi ve belgelerin gönderilmesi

MADDE 18 – (1) Kanun kapsamındaki kurum, kuruluş ve kişiler emeklilik gözetim merkezine verilen görevlerin yerine getirilmesini teminen talep edilen bilgi ve belgeleri eksiksiz, doğru ve zamanında emeklilik gözetim merkezine gönderir.

(2) Gönderilen bilgi ve belgelerde hata veya eksiklik tespit edilmesi durumunda, hata, eksiklik veya hataya yol açabilecek teknik sorunlar emeklilik gözetim merkezinin taleplerine uygun olarak sorumlular tarafından giderilir.

(3) Emeklilik gözetim merkezi şirketlerden temin ettiği verinin doğru, tam, tutarlı ve zamanında iletilmesini ve mevcutta depolanan verinin kalitesinin artırılmasını teminen verinin kalitesinin ölçümü için puanlama metodolojileri geliştirebilir, verinin puanlama metodolojisine uyumluluk seviyesini tespit eder ve Kuruma raporlar.

Gizli bilgilerin saklanması

MADDE 19 – (1) Emeklilik gözetim merkezi Yönetim Kurulu, genel müdür ve genel müdür yardımcıları, uzmanlar ve diğer personeli, bu sıfatları dolayısıyla haiz oldukları bilgi ve belgeler ile yazılımsal ve teknik donanımsal ayrıntıları gerek görevleri süresince gerekse bu sıfatları sona erdikten sonra hiç bir şekilde kullanamaz; üçüncü şahıslarla paylaşamaz ve yayımlayamaz. Bu çerçevede, emeklilik gözetim merkezi, çalıştıracağı personelle gizlilik sözleşmesi yapar.

(2) Birinci fıkradaki hükümler, emeklilik gözetim merkezi adına bilişim, donanım, ağ hizmetleri, çağrı merkezi ve doğrudan satış gibi hizmetleri sağlayan kuruluşları da kapsar. Bu hizmetleri sağlayan kuruluşlarla gizlilik sözleşmesi imzalanır.

(3) Gizli bilgilerin saklanmasına ilişkin olarak, emeklilik gözetim merkezinin yöneticileri ve çalışanları hakkında, Kanunun 23 üncü maddesinin altıncı, yedinci ve sekizinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 20 – (1) 12/1/2008 tarihli ve 26754 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Emeklilik Gözetim Merkezi Çalışma Esasları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
09/10/2020	31269

